

6 Controle

6.1 Schouw

Het collectief voert zelf de schouw uit bij de deelnemers met wie zij een deelnemerscontract heeft afgesloten. Het betreft dus een interne controle binnen het collectief. Om objectiviteit te kunnen waarborgen kan bij de uitvoering van de schouw een externe partij worden betrokken, maar de organisatie van de schouw is in handen van het collectief. De schouw houdt in:

- Het collectief controleert of de deelnemer de beheerpakketten volgens afspraak (deelnemerscontract) uitvoert. Met andere woorden: er wordt gecontroleerd of een correcte besteding van de beheervergoeding plaatsvindt.
- Het collectief beoordeelt de kwaliteit van de uitgevoerde beheerpakketten. Het collectief doet (indien nodig) handreikingen om het beheer te verbeteren.

Naast het feit dat de schouw een controlerende functie heeft, wordt met de schouw dus ook een extra moment gecreëerd waarop beoordeeld kan worden of het nodig is om het beheer bij te sturen om de gewenste natuurdoelen te kunnen realiseren. Het is daarmee een belangrijk leermoment.

Wie is binnen het collectief verantwoordelijk voor de schouw?

Het bestuurslid met de portefeuille Schouw is verantwoordelijk voor de schouw. De schouwcommissie is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Wat is de samenstelling van de schouwcommissie?

De schouwcommissie bestaat uit minimaal drie coördinatoren van het collectief en minimaal drie deelnemers ANLb waarvan 2 agrarische leden en 1 lid vanuit het particulier grondbezit (UPG). Het is ook mogelijk om externe deskundigen in de schouwcommissie op te nemen.

Bij selectie van de leden van de schouwcommissie wordt rekening gehouden met de volgende aandachtspunten:

- Kennis van beheerpakketten
- Ecologische en landschappelijke kennis per leefgebied en beheertype
- Communicatieve vaardigheden
- Bekendheid met het agrarisch bedrijf
- Bekendheid met het gebied

Hoe wordt onafhankelijkheid van de schouwers gewaarborgd?

- Bij ieder veldbezoek is minimaal één lid van de schouwcommissie betrokken die geen direct belanghebbende is in het te schouwen gebied voor agrarisch natuurbeheer.
- Deze onafhankelijke deskundige mag niet werkzaam zijn als coördinator in het gebied en ook zelf geen beheerder zijn in het gebied.

Hoe verzorgt het collectief de schouw?

Uitgangspunt is dat iedere deelnemer minimaal één keer per 6 jaar geschouwd wordt. Daartoe wordt jaarlijks een aselechte steekproef genomen uit een lijst van deelnemers die in de voorgaande vijf jaren geen schouwbezoek hebben gehad. Daarnaast wordt een kleinere steekproef genomen uit de deelnemers die al wel eerder bezocht zijn. Zo heeft iedereen kans om in de steekproef te vallen. Deelnemers bij wie een extra aanleiding bestaat om hen te controleren (naar aanleiding van controle NVWA, waarnemingen veldcoördinator, ervaringen uit het verleden, etc.) worden aan de lijst met te schouwen deelnemers toegevoegd. Per deelnemer wordt willekeurig één beheereenheid geselecteerd die specifiek geschouwd wordt. Daarnaast worden beheereenheden in de directe omgeving ook gecontroleerd.

Wie is verantwoordelijk voor het vastleggen van de bevindingen en het uitvoeren van de rapportage?

- Per schouwbezoek wordt een schouwverslag opgesteld en ondertekend door de schouwcommissie. De veldcoördinator die de schouw (mede) heeft uitgevoerd, zet het schouwverslag in SCAN-ICT.
- De veldcoördinator die contactpersoon is voor de deelnemer, is verantwoordelijk voor de eerste terugkoppeling aan de deelnemer.
- Schouwverslag met afgekeurd beheer worden in een vergadering van de schouwcommissie behandeld.

Hoe worden de bevindingen van de schouw gerapporteerd?

- Van de bevindingen van de schouw worden een algemeen beeld in de schouwrapportage gerapporteerd. Verder komen alle afgekeurde beheereenheden specifiek aan de orde.
- De schouwcommissie stelt deze rapportage op en doet een voorstel voor eventuele sancties of vervolgstappen.
- Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van eventuele sancties.
- De vastgestelde sancties en vervolgstappen worden door de schouwcommissie toegevoegd aan de rapportage.

Per afgekeurde beheereenheid wordt het besluit over opgelegde sancties of vervolgstappen vervolgens toegezonden aan de deelnemer.

Hoe worden de bevindingen vastgelegd in de administratie?

Het bestuurslid met de portefeuille Schouw stelt de rapportage ter beschikking aan de secretaris van het collectief. Rapportages en afspraken liggen voor bestuur en veldcoördinatoren altijd ter inzage in SCAN-OFFICE van het collectief.

6.2 Sanctie- of herstelbeleid van het collectief

Het sanctie- of herstelbeleid van het collectief beschrijft de wijze waarop het collectief handelt bij het niet naleven van de afspraken uit het deelnemerscontract van deelnemers. Indien noodzakelijk worden sancties opgelegd. Binnen het sanctiebeleid valt echter ook de mogelijkheid tot herstel. Het bieden van een herstelmogelijkheid zorgt voor behoud van draagvlak bij de deelnemers en betere natuurresultaten. Een sanctiemaatregel wordt opgelegd afhankelijk van de mogelijkheid tot herstel en het resultaat hiervan.

Het collectief is eindbegunstigde en is daarmee eindverantwoordelijk voor de afgesproken prestaties op gebiedsniveau zoals weergegeven in een gebiedsaanvraag. De prestaties op gebiedsniveau vormen de optelsom van de prestaties op bedrijfsniveau met de individuele grondgebruikers. Het eventueel niet nakomen van gemaakte afspraken met individuele grondgebruikers vormt daarmee een risico voor het realiseren van de gebiedsaanvraag. Met de schouw ziet het collectief er op toe of individuele grondgebruikers de afspraken uit het deelnemerscontract nakomen. Indien dit niet het geval is, kan het collectief een aantal maatregelen treffen op basis van het sanctie- of herstelbeleid.

Het sanctie- of herstelbeleid wordt toegepast wanneer er afwijkingen worden geconstateerd tijdens de controles door het collectief.

Dit kan in twee situaties aan de orde zijn:

- Het collectief constateert op basis van haar eigen steekproef een afwijking.

- Het collectief heeft op basis van een door de NVWA geconstateerde afwijking een aanvullende schouw uitgevoerd en geoordeeld dat de bevindingen van de NVWA correct zijn.

Het sanctiebeleid geeft aan bij welk type afwijking welke sanctiemaatregel van toepassing is.

Wie is verantwoordelijk voor uitvoering van het sanctie- of herstelbeleid?

Het bestuurslid van het collectief met de portefeuille Schouw is verantwoordelijk. De veldcoördinator zorgt voor uitvoering.

Welke sancties kunnen worden toegepast?

De volgende sanctiemaatregelen zijn beschikbaar:

- Waarschuwing
- Opschorten betaling
- Korting op de uitbetaling
- Niet uitbetalen
- Boete/terugvordering eerder uitgekeerde vergoedingen over de betreffende maatregel
- Ontbinding van het deelnemerscontract

Hoe wordt bepaald welk type sanctiemaatregel wordt toegepast?

Het type sanctiemaatregel dat wordt toegepast, hangt af van:

- De ernst van de afwijking
- Of de afwijking al dan niet omkeerbaar is
- De termijn waarbinnen herstel mogelijk is
- De welwillendheid van de deelnemer om mee te werken

Hoe wordt bepaald of herstelmaatregelen kunnen worden toegepast?

Bij een geconstateerde afwijking wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid om herstel te bieden aan de deelnemer. Een al dan niet te treffen sanctiemaatregel wordt dan uitgevoerd afhankelijk van dit herstel.

Opties:

- Herstel binnen 2 maanden mogelijk (lichte afwijking)
- Herstel binnen 1 jaar mogelijk (matige afwijking)
- Geen herstel mogelijk (zware afwijking)

6.3 Controles NVWA

De NVWA controleert de collectieven. Naast een administratieve controle bij het collectief, controleert de NVWA steekproefsgewijs in het veld of de afspraken/prestaties waarvoor het collectief financiële middelen ontvangt, daadwerkelijk worden uitgevoerd. Resultaten van de controles worden dus ook teruggekoppeld aan de collectieven.

De NVWA controleert ook of de individuele deelnemer zich houdt aan de 'cross-compliance-eisen' (randvoorwaarden op het gebied van milieu, voedselveiligheid, gezondheid en dierenwelzijn om inkomenssteun uit pijler 1 van het GLB te ontvangen). Hoewel het collectief momenteel alleen een rol vervult in pijler 2 van het GLB, kan een sanctie mogelijk bij het collectief terecht komen indien een overtreding van de cross-compliance wordt geconstateerd bij de agrariër. Het collectief zal de door RVO opgelegde randvoorwaardenkortingen doorberekenen aan de deelnemer.

Wanneer door de NVWA een afwijking wordt geconstateerd dan wordt daarover een controlerapport opgesteld. In dat rapport kan een reactie van de gecontroleerde worden meegenomen. Het betaalorgaan kan een boete opleggen op basis van de controlerapporten. Deze boete staat open voor bezwaar en beroep.

Wanneer deze controles aanleiding geven tot sanctionering dan zijn dit altijd sancties voor het collectief en niet voor de individuele deelnemer. Eventuele doorsanctionering is een interne aangelegenheid van het collectief.

Om zelf een goed beeld te krijgen van de situatie kan het collectief ook een eigen schouw uitvoeren om te bepalen of de bevindingen van de NVWA gedeeld worden. Als dit niet het geval is kan worden gewerkt met onderstaand schema 'geschil collectief en NVWA'.

Hoe koppelt het collectief de resultaten uit de NVWA controles terug aan de deelnemers?

- Door de NVWA geconstateerde afwijkingen worden door het collectief gecontroleerd met een schouwbezoek bij de betreffende deelnemer. Worden de afwijkingen daarbij bevestigd, dan wordt dit naar de deelnemer teruggekoppeld conform de procedure bij afwijkende schouw.
- Kan het collectief zich bij het schouwbezoek niet vinden in de constatering van de NVWA (het collectief keurt het beheer dus wèl goed), dan vindt er over het algemeen geen terugkoppeling naar de deelnemer plaats.
- De veldcoördinator is verantwoordelijk voor de communicatie met deelnemer.

Hoe communiceren het collectief en de Provincie over (gevolgen van) bevindingen?

- De bestuurder van het collectief met de portefeuille Relatie met provincie communiceert met de provincie over de bevinding tijdens het jaarlijkse voorgangsgesprek en indien nodig ook tussentijds.

Hoe verwerkt het collectief de kortingen die het Betaalorgaan oplegt?

- De bestuurder van het collectief met de portefeuille Schouw beoordeling of de korting een gevolg is van verwijtbaar handelen door de deelnemer. In dat geval zal de korting aan de deelnemer worden doorberekend of in minder worden gebracht op een betaling.
- De korting wordt vastgelegd in SCAN OFFICE
- De veldcoördinator past het beheercontract aan indien de korting gevolg heeft voor het vervolg van het beheer.

Hoe wordt gehandeld in geval van een sanctie voor cross-compliance?

- De sanctie wordt 100% doorberekend aan de deelnemende agrariër

Hoe lost het collectief calamiteiten op?

In geval van calamiteiten zal het collectief direct in overleg treden met de provincie Utrecht. Zo mogelijk gebeurt dit vooraf indien (de kans op) een calamiteit voorzien wordt.